

oud nieuws

Uitgegeven door de historische vereniging van Krimpen aan de Lek 'Crempene'

Nr. 21, mei 2020

Beste Crempenaren,

Wie had gedacht dat onze Oud Nieuws uitgave van januari, waarin we de wens voor een gelukkig en gezond 2020 uitspraken en plannen voor het nieuwe jaar bekend maakten, zo snel door de werkelijkheid zou worden ingehaald?

De zorgen om onze gezondheid en die van onze naasten, alsmede de door omstandigheden aangepaste levenswijze, maken dat de activiteiten van onze vereniging volstrekt naar de achtergrond zijn verdrongen. Noodgedwongen kon daarom de voor 14 april geplande jaarvergadering niet doorgaan. Ook de activiteiten ter gelegenheid van 75 jaar bevrijding zijn naar een later tijdstip verschoven. Waarschijnlijk zal er in mei 2021 alsnog grootscheeps aandacht worden geschonken aan de bevrijding in onze gemeente.

Ons voornemen is om dan o.a. een expositie te houden in de bibliotheek (HOP) en in de Oud Nieuws uitgave, net als nu, een aantal verhalen op te nemen van dorpsgenoten die de oorlog en bevrijding bewust hebben meegemaakt.

Hoewel het doorgaan van andere activiteiten nog met de nodige onzekerheden omgeven is, gaan wij toch aan de slag met het voorbereiden van de Open Monumentendag en de jaarlijkse excursie (beide in september).

Dit jaar bestaat onze vereniging 20 jaar. We hopen daar in de najaarsvergadering van november feestelijk bij stil te staan. Echter, ook het doorgaan van die vergadering is nog met enige onzekerheid omgeven.

Omdat we volgens onze statuten jaarlijks een bestuursvergadering moeten houden en financiële verantwoording moeten afleggen (namelijk tijdens de ledenvergadering in het voorjaar) zullen deze punten, ondanks het feestelijke karakter van de najaarsvergadering, zeker geagendeerd moeten worden.

Nu rest mij nog U veel leesplezier te wensen met deze nieuwsbrief en bovenal een goede gezondheid. Uit deze nieuwsbrief over 75 jaar bevrijding kunnen we de hoop putten dat er na een zwarte periode betere tijden komen.

Namens het bestuur van Crempene,
Hans Dekker, voorzitter

Herinneringen opgeschreven door Arie Helleman

Ik herinner mij nog (een deel) van dit lied, dat werd gezongen toen een deel van Nederland al was bevrijd.

Het symboliseert het einde van het Derde Rijk en het begin van een tijd waarnaar zo heel lang was gehunkerd. De algehele capitulatie werd dan eindelijk in mei 1945 afgekondigd. Voor het zover was is er echter veel aan vooraf gegaan, iets waar velen waarschijnlijk geen weet van hebben. Ondanks het feit dat op 19 februari 1945 de eerste schepen met - door het Zweedsche Rode Kruis ter beschikking gesteld voedsel - in de Rotterdamse haven aankwam, bleef de voedselvoorziening zeer slecht.

In de eerste maanden van '45 was deze zodanig dat op voorstel van de toenmalige Rijkscommissaris een aantal

*Hitler, Hitler, de bevrijders zijn er nu daar
Hitler, die zit nu met z'n handen in 't haar
en met in iedere knuist een pantservuist
gaan de bezetters op de vlucht.
Zij worden nu overal verslagen
op zee en ook in de lucht.
Hun tanks die rollen nu door de straat
van gehucht naar dorp naar stad
En zelfs het enorme Duitsland
ligt al voor een groot deel plat.
Zo stierf de Duitse adelaar
een smartelijke dood
In Rusland ligt het vleugelen paar
in Italië zijn poot.*

Nederlandse autoriteiten uit nog bezet gebied uitgenodigd werden om samen met hem hiervoor een oplossing te zoeken. Ondanks de hongersnood die er heerste, werd tijdens dit oriënterend onderhoud door de Nederlandse vertegenwoordigers gesteld dat alleen op basis van een spoedige onvoorwaardelijke capitulatie verder kon worden gesproken.

Na de besprekingen die daarop volgden werden de verschillende voorwaarden, die onderdeel zouden zijn van een definitieve overeenkomst, vastgesteld. Het was op 13 april 1945 dat twee Nederlandse vertrouwensmannen met een Duitse auto via de crossline door de Biesbosch naar het bevrijde gebied reden.

hongerende Westen plaats vond. De operatie MANNA was begonnen. In Rotterdam werd gedropt op terreinen nabij de Kralingse Plas, Terbregge en de Waalhaven.

Ook over de weg kwam hulp. Op 2 mei kwamen in Rhenen de eerste Canadese vrachtwagens met levensmiddelen aan. Op 30 april werd opnieuw overlegd. In het anders zo stille Gelderse plaatsje Achterveld heerste grote bedrijvigheid. In een schoolgebouw werd tussen vertegenwoordigers van het geallieerde opperbevel en de Duitsers gesproken over de bereikte resultaten van het voedselvraagstuk en de wapenstilstand. (Generaal Eisenhower had al op 25 april, in het belang van de besprekingen, de Binnenlandse Strijdkrachten bevolen alle acties tegen de vijand te staken.) Saillant detail: De hoogste autoriteit van bezet Nederland, Seyss-Inquart, die ook aan de conferentie deelnam toonde zich zeer verbaasd, zo niet verbolgen, toen hij Prins Bernhard in de, door de Binnenlandse Strijdkrachten buitgemaakte Mercedes

Op 14 april vervoegden zij zich bij de Bevelhebber Nederlandse Strijdkrachten, Prins Bernhard, te Breda om de Duitse voorstellen te bespreken.

Nog diezelfde dag begaf de Prins zich naar Generaal Eisenhower om hem op de hoogte te brengen, terwijl Professor Gerbrandy met de Nederlandse vertegenwoordiger naar Londen vertrok voor overleg met de Koningin en de overige leden van het Kabinet. Resultaat van die eerste besprekingen was dat op 29 april de eerste voedseldropping boven het

van de Rijkscommissaris, zag verschijnen. Op vrijdagavond 4 mei werd tussen 20.30 en 21.00 uur het verlossende nieuws van de capitulatie van alle Duitse Strijdkrachten in Noord- en West Duitsland, Denemarken en Nederland voor het eerst wereldkundig gemaakt via Radio Luxemburg. Een onvoorwaardelijke overgave aan de overwinnaar, veldmaarschalk B.L. Montgomery. In de middag van de 5^e mei vond in het gedeeltelijk verwoeste hotel "DE WERELD" tijdens de historische bijeenkomst de bekrachtiging plaats. Nederland was vrij.

Er ging echter een zeer nare tijd aan vooraf. Het is daarom dat met het nu herdenken van dat heugelijke feit nog even wordt stilgestaan bij die tijd. Door het gedeeltelijk mislukken van de door de geallieerden opgezette Operatie Market Garden heeft vooral West Nederland één van de meest betreuenswaardige periodes uit de geschiedenis moeten meemaken.

Velen stierven de hongerdood, want vooral in de steden was er nauwelijks voedsel, dat ook nog van slechte kwaliteit was. Op het laatst was de distributie van voedsel teruggebracht tot 1 kg. aardappelen en 800 gr. brood voor een hele week per persoon, wat neerkomt op ongeveer 600 calorieën per dag. De zogenaamde gaarkeuken verschaften op 't laatst alleen nog maar een waterige soep, gemaakt van bieten en wat zaden. Op het platteland waren de omstandigheden minder extreem omdat alle beschikbare stukjes grond werden omgetoverd tot volkstuintjes. Tegen de tijd dat er geogost kon worden werd het spannend, want menige tuinder kwam toen tot de ontdekking dat

iemand anders al wat had weggehaald.

Niet alleen het tekort aan voedsel was oorzaak van die nare tijd. Mede door de spoorwegstaking liep de kolenvoorziening volledig uit de hand, wat weer tot gevolg had dat ook de elektriciteit uitviel. Kaarslicht was de enige oplossing, maar op den duur raakten ook de kaarsen op.

Voor zover er nog fietsen waren werd binnenshuis een fiets opgesteld met het achterwiel vrij van de grond. Dynamo aan en fietsen maar. De ergens centraal opgestelde fietslamp zorgde dan voor enig licht. Veel fietsen waren er niet meer, óf ze waren gevorderd óf ze hadden geen banden meer. Dat fietsbanden al vrij snel niet meer leverbaar waren blijkt wel uit het feit dat Bruynzeels Deurenfabriek in Zaandam houten

fietsbanden ging maken.

Om toch te kunnen blijven rijden werden de toen vooral op scheepswerven veel gebruikte luchtslangen als bandvervanger gebruikt. Met ijzerdraad werden de twee uiteinden aan elkaar gekoppeld en daarna om de velgen getrokken. Had men helemaal niets meer, dan werd gewoon op de velgen gereden. Dat ging goed totdat de rand was doorgesleten en het wiel vervormde. Ondanks alle ellende werd ook hierover nog een liedje gemaakt.

Hoewel het volk in het nog bezette gebied steeds in stilte bleef hopen dat de oorlog spoedig voorbij zou zijn, gaf die 5e mei toch een ontlasting te zien die men meegemaakt moet hebben om het te kunnen begrijpen.

Echt vrij te zijn maakte veel los. Vooral in de gezinnen waarvan de vader of een zoon in Duitsland was tewerk gesteld. Men hoopte op een spoedige hereniging.

Met het weinige dat er nog was wisten de mensen toch nog feesten te organiseren. Overal werden buurtverenigingen opgericht. De soms nog aanwezige bevrijders werden in het feestgedruis opgenomen.

Dat vooral de meisjes geen gebrek hadden aan belangstelling van de

*Ik heb nog wel een fiets
maar het is er één zonder banden
Nu rij ik op surrogaat (luchtslang)
het stuur vliegt soms uit mijn
handen
Toch ga ik er overal mee naartoe
vrees er geen gevaar (vordering)
Ik koop weer een stelletje
Vredestein
als 't weer vredede wezen zal.*

*Mammie zijn naam is Johny,
De Tommy waar ik van hou
Mammie 't is mijn bon bonnie
Ik geloof dat ik hem trouw
Ik heb nu mijn keus gevonden
Huur dan een huis in Londen
Altijd met hem verbonden
Mammie I am happy now.
De naoorlogse periode.*

“Tommy's” (Engelsen) en de Canadezen werd al gauw duidelijk, veelal tot ongenoegen van de Hollandse jongens. Dat was dan ook de reden dat er verschillende liedjes over geschreven zijn. Enkele daarvan kan ik mij nog (gedeeltelijk) herinneren

Niet alleen de inwoners hoopten op een mooie, nieuwe periode. Ook de bedrijven die soms volledig tot stilstand waren gekomen lieten weten met nieuw elan de toekomst in te gaan.

Uit een bedrijfsarchief is een aantal belangrijke brieven en feiten uit die tijd het vermelden waard.

Twee brieven van 1 juni 1945.

Een verzekeringsmaatschappij schrijft: **ORANJE BOVEN!
HOLLAND IS VRIJ!**

De gevoelens van vreugde en dankbaarheid, welke de harten van de Nederlandse bevolking vervullen, nu haar, na vijf jaren lang te zijn geknecht weer aanspraak kan maken op zijn vrijheid en onafhankelijkheid.

Een vroegere leverancier:

Eindelijk..... is dan nu het einde in zicht en kunnen wij ons allen gereedmaken voor de grote taak die ons Nederlanders gezamenlijk wacht om de grote onoverzienbare schade in de kortst mogelijke tijd te herstellen. Dat niet alle bedrijven direct weer kunnen fabriceren blijkt uit een brief van 16 maart 1946.

Wij hebben het genoeg u hierdoor mede te delen dat onze fabriek, na vijf jaar stilstand, op 5 maart j.l. weer in bedrijf is gesteld.

Ook al was Nederland bevrijd, er moest toch nog jaren geïmproviseerd worden. Heel veel voedingsmiddelen en normale gebruiksvoorwerpen waren niet of nauwelijks te koop. De hoofddistributiedienst, die voor onze regio in Krimpen aan den IJssel was gevestigd, is pas in 1951 opgeheven. Iedere gemeente had toen zelf een sub-distributiekantoor.

Bedrijven kregen meestal voorrang bij de verdeling van goederen die nog schaars waren. Er moest wel worden aangetoond dat zij werkten in het belang van de volksgezondheid of wederopbouw.

Zo werden in 1946 vergunningen afgegeven voor het personeel voor de aankoop van gebruikte Engelse legerfietsen. Er werd bij vermeld dat het hoofdzakelijk damesfietsen waren met afwijkende maten en dat de kwaliteit nogal te wensen overliet.

Voor het schoonmaken van de gebouwen werden na aanvraag bonnen verstrekt voor het aanschaffen van 6 dweilen, 3 zeemlappen en 2 sponzen.

Rookartikelen waren niet te koop. Feest was het toen een bevriend bedrijf 13 zakjes tabak (binnenlands product) en 7 zakjes vloei (heel dun doorslagpapier) aanbood. Voor uniform-dragend personeel werden 240 textielpunten verstrekt voor het aanschaffen van 5 manchester pakken.

Het werd mogelijk om versleten werkschoenen te laten repareren door de toewijzing van 15 eenheden á 35 gram leder. In dat zelfde jaar werden bedrijven in de gelegenheid gesteld om een aanvraag in te dienen voor het aanschaffen van zogenaamde 'foutbanden' (buitenbanden met een constructiefout). De leverancier was Rubberfabriek 'Ceylon' te Maastricht en de prijs Fl. 3,15 per stuk.

Zelfs in 1947 werd er nog 2e hands onder- en bovenkleding gedistribueerd. Ook handzeep was nog op de bon. Een bericht van het Ministerie van Sociale Zaken dat bedrijven voor hun personeel 2e hands legerkleding konden aanvragen. Ruim 3 miljoen kledingstukken werden aangevraagd. Er kwamen echter slechts 67.000 pakken beschikbaar omdat, zo bleek later, de deviezen voor aankoop voor andere doeleinden waren gebruikt.

Onderkleding was nog steeds op de bon. Een aanvraag voor 7 stuks werd gehonoreerd met 1 bon.

*Hollandse meisjes kijken geen
Hollandse jongens meer aan
Hollandse meisjes moeten die nu in
de kou blijven staan
Hollandse meisjes wil je gezond
worden in het plantsoen
laat dat dan jongens van eigen
bodem doen.
Voor een kaakje of sigaret
geef de zoenen en maak je pret
Waar is toch je gezond verstand
meisjes van Nederland*

Eind 1947 berichtte het Staatsbedrijf de PTT dat er als gevolg van de oorlogsomstandigheden nog altijd een groot tekort was aan goed materieel. Door middel van een klankbord op radio Hilversum 1 werd voorlichting gegeven hoe het meest efficiënt met de beschikbare middelen kon worden omgegaan.

Ook in 1948 bleek het nog steeds moeilijk te zijn om over voldoende hulpmiddelen te kunnen beschikken.

Voor het personeel in de buitendienst van het Waterleidingsbedrijf werd een bescheiden kantine ingericht. Aan de Leider van de Distributie in Krimpen aan den IJssel werd gevraagd bonnen te verstrekken voor enige handdoeken en een toewijzing voor koffie, thee en suiker.

Het antwoord was: 'Op grond van de geldende voorschriften wordt de aanvraag afgewezen'.

Dat de situatie, door de distributie van levensmiddelen, zelfs in juli 1949 nog niet optimaal was, bleek wel uit een ingediende aanvraag voor extra rantsoenen wegens bijzondere arbeid.

Het is 6 jaar na de bevrijding (april 1951) als het Bedrijfschap voor Granen, Zaden en Peulvruchten een vergunning verstrekt voor het aankopen van 7 eenheden koffie van 125 gram.

QA 903					
13 FEBRUARI 1949 — 14 JANUARI 1950					
voor mannen geboren in 1901 of vroeger					
RESERVE R TABAK	TABAK RESERVE P	RESERVE N TABAK	TABAK RESERVE M	RESERVE L TABAK	TABAK RESERVE K
TABAK 131	TABAK 130	TABAK 130	TABAK 128	TABAK 127	TABAK 127
TABAK 125	TABAK 124	TABAK 124	TABAK 122	TABAK 121	TABAK 121
TABAK 119	TABAK 118	TABAK 118	TABAK 116	TABAK 115	TABAK 115
TABAK 113	TABAK 112	TABAK 112	TABAK 110	TABAK 109	TABAK 109
TABAK 107	TABAK 106	TABAK 106	TABAK 104	TABAK 103	TABAK 103
TABAK 101	TABAK 100	TABAK 100	TABAK 98	TABAK 97	TABAK 97
TABAK 95	TABAK 94	TABAK 94	TABAK 92	TABAK 91	TABAK 91

Onvoorstelbaar risico

Een artikel uit De IJsselpost d.d. 25 januari 1995

De gebroeders Van der Linden uit Krimpen aan de Lek hebben met hun duivenhouderij in oorlogstijd onbewust een onvoorstelbaar groot risico genomen.

De bezetter verordonneerde dat alle duiven moesten worden omgebracht. België ontsprong oorspronkelijk de dans, maar in Nederland was het kwaad al geschied toen de voor de Zuiderburen geldende maatregel in ons land bekend werd.

De politie controleerde bij de executie van de 'gevlugelde vrienden'. In combinatie met de bevriende Johan van der Horst uit Klundert stelden de gebroeders Van der Linden een aantal duiven veilig door wel op bepaalde wijze de ringen af te nemen en in te leveren, maar de duiven onder de vloer van de woning, Schoolstraat 30 te Krimpen aan de Lek, te verbergen.

Een detachement van de Duitsers lag nota bene in de toen nog daarnaast gelegen kleuterschool.

Het zou te ver voeren alle moeite te beschrijven om de duiven niet alleen onzichtbaar, maar ook vooral onhoorbaar, te houden. Dat lukte de Van der Lindens evenals plaatsgenoot Van Meijeren. Maar bijvoorbeeld niet melkboer Aart Visser uit Krimpen aan den IJssel, die werd opgepakt. Gelukkig keerde hij na de oorlog weer terug.

Was deze illegale duivenhouderij al uiterst riskant voor 'lijf-en-goed', hoe riskant leerde men pas toen na de oorlog bleek dat drie huizen verder, bij Marien Westbroek, joodse onderduikers eveneens grotendeels hun leven onder de vloer hadden doorgebracht.

In de nachtelijke uren werden ze bij de overburen, zoveel mogelijk uit het zicht van eerdergenoemde kleuterschool, gelucht. Koerende duiven hadden makkelijk aanleiding kunnen geven tot een speurtocht die de onderduikers onherroepelijk aan de dag zou hebben gebracht, met voor allen op het onderduikadres zeker dodelijke gevolgen.

Ontdekking is voorkomen en hoewel men dat geluk volkomen verdiende was er ook de bijzondere bijkomstigheid dat de verborgen duiven de gebroeders Van der Linden afstammelingen hebben voortgebracht, die hen nog diverse jaren bijzonder hoog op de landelijke uitslagenlijsten bracht.

Gerechtigheid? Misschien, als loon voor betoond vaderlanderschap waarop deze mensen zich terecht voor kunnen laten staan.

Noot: In een overzicht van 2 juli 1941 van de gemeente Krimpen aan de Lek wordt geschreven dat op 16 mei 1940 onder politietoezicht van de leden van de Reisduif totaal 516 duiven zijn gedood. Er staat een lijst van duivenhouders in de brief met het aantal duiven dat gedood is. Bij C.v.d. Linden, Schoolstraat 20 staat: 29 duiven.

Ondergedoken in Krimpen aan de Lek

Een artikel uit de IJsselpost van 25 januari 1995

Zoals zoveel mannen in die oorlogsjaren kreeg ook Piet Bouter uit Krimpen aan de Lek een oproep om zich te melden voor werken in Duitsland. 'Ging je niet, dan was dat heel link. Vier jongens uit Krimpen aan de Lek weigerden, werden vervolgens uit bed gelicht en afgevoerd. Ik heb ze later uit het concentratiekamp zien terugkomen.'

Het was midden 1942 en eenmaal in Duisburg ontdekte Piet dat getrouwd zijn niet alleen meer geld opleverde, maar dat je dan ook elk half jaar naar huis mocht. 'Ik had vier dagen verlof gekregen om te trouwen', aldus Piet. Daarvoor moest speciaal toestemming gevraagd worden van de officier van Justitie in Rotterdam, want normaal moest men 10 dagen in ondertrouw zijn. Zijn

Lekkerkerkse bruid Bets van Zwienen moest alles regelen. Maar er kwam zelfs een mooie trouwjapon klaar. Bets: 'Van een mooie donkerblauwe lap, net genoeg voor een japon. Maar een kraag kon er niet meer vanaf.'

Het jonge bruidspaar ging vanuit de dijkwoning met de bus vanaf Krimpen aan de Lek naar Lekkerkerk, gereden door buschauffeur Giel van Vliet. Piet: 'Dat was zo'n bus met een tank opzij. Daarin werden stukken turf gestookt.'

Door Foto Klip werd een hele serie foto's van de huwelijksvoltrekking gemaakt, zodat Piet ook een paar foto's mee kon nemen naar Duitsland. Het werd daarmee de eerste echte trouwreportage die deze Lekkerkerkse fotograaf verzorgde. Voorheen werd hoogstens een studio-foto gemaakt van een bruidspaar.

Chauffeur Giel van Vliet houdt de deur voor het bruidspaar open.

Zware tijden

Na de trouwpartij bleef Bets gewoon bij haar ouders wonen en moest Piet weer terug naar de Demag-fabrieken in Duisburg. Zware tijden braken er voor hem aan, want net elders werden de werk- en woonomstandigheden snel slechter. Het voedsel werd steeds schaarser, de vervuiling sloeg toe en de bijna dagelijkse bombardementen van de geallieerden zorgden ervoor dat de werkmensen nauwelijks aan slapen toekwamen. Vele nachten werden in de schuilkelder doorgebracht.

In het begin had Piet nog lichtpuntjes door de bezoeken die Bets hem in Duitsland bracht. Bets: 'Via een dienstmaat van mijn broer was ik aan een adres gekomen vlakbij de grens. Met de trein ging ik daar heen en samen met die mevrouw dan op de fiets naar de grens, waar Piet stond te wachten. Die mensen waren zo fantastisch goed voor me. Ik mocht daar slapen en kreeg ook altijd een pannetje warm eten voor Piet mee. Na een uurtje gingen we dan weer terug. Dat hebben we een paar keer gedaan, totdat het te gevaarlijk werd.'

Vluchten

Zomer 1944 werd de situatie ook in Duisburg zo onmenselijk en gevaarlijk, dat Piet besloot te vluchten uit het werkkamp. Zijn vader had contact gelegd met een matroos van een rijnschip, dat in Krimpen aan de wal lag. Die bleek, voor geld, bereid Piet mee te smokkelen vanuit Duitsland.

'Op een avond kwam hij langs met een brief van mijn vader en twee dagen later tijdens een luchtalarm ben ik aan boord gegaan. Ik dacht nog even dat het met me gebeurd was, maar gelukkig was het een ander binnenschip, een stukje verder, dat werd geraakt.' Piet maakte de reis in een heel kleine schuilplaats onder de houten vloer van het vooronder, waarin de matroos huisde. Gelegen op houten plankjes, die op de spanten van het schip waren gelegd, voer hij in zes benauwde dagen naar huis.

Vlak voor Dolle Dinsdag in Krimpen aan de Lek aangekomen, wachtte zijn vader hem op met een roeiboot

en dit vaartuig zou de daarop komende maanden zijn ‘onderduikadres’ zijn. ‘Ik zag knalgeel van de roest toen ik uit het binnenvaartschip stapte’, aldus Piet. ‘De eerste dagen lag ik in het haventje bij de watertoren, maar daar kon ik niet langer blijven. Het viel te veel op dat Bets steeds daar naar toe fietste. In die periode heb ik alle rietkragen langs de Lek tot Bergambacht leren kennen. Elke keer lag ik weer ergens anders en dan zodanig dat men mij zowel vanaf de kant als de dijk niet kon zien. Het was erg wennen, de hele dag in die boot. Wat was het ineens stil. Ik was gewend aan het harde werken en het steeds maar weer de schuilkelder in te moeten als er weer bommenwerpers over kwamen.’

Persoonsbewijs

Op een dag kreeg Piet van zijn vader te horen dat hij op dat uur daar en daar moest zijn. ‘Ik was dood nerveus, zat klaar om me dood te vechten. Maar toen die andere boot naderde herkende ik hem. Het bleek iemand van de ondergrondse te zijn. Met een kort woord overhandigde hij me mijn persoonsbewijs en wat voedselbonnen. Dat persoonsbewijs had ik in 1942 toen ik naar Duitsland ging moeten inleveren op het gemeentehuis. Ik was stomverbaasd dat ik dat nu weer terugkreeg.’ Later bleek dat het één van de persoonsbewijzen was die de ondergrondse tijdens een overval op het gemeentehuis van Lekkerkerk had buitgemaakt. Een heldendaad door het plaatselijk verzet, maar waarvoor burgemeester Roos gefusilleerd is.

Resultaat

Om vervelende vragen te voorkomen ging Bets steeds naar een andere bakker om haar bonnen in te leveren. Natuurlijk bezocht zij haar Piet geregeld om eten te brengen en ja, die ontmoetingen bleven niet zonder resultaat, want in juni 1945 werd een dochter geboren.

‘Dat was toch wel een probleem’ zo herinnert Bets zich. ‘Alleen de vroedvrouw wist het. Want hoe kon ik in verwachting zijn als Piet in Duitsland zat? Mijn moeder zat er meer mee dan ik, dat ik het verborgen moest houden. Op het laatst hebben we maar gezegd dat Piet op verlof was geweest!’

Toen Piet drie weken thuis was, kreeg hij via een schipper te horen dat veel Hollanders waren omgekomen bij het bombardement op een fabriek in Duisburg. Het bleek de Demag-fabriek te zijn waar hij met 120 Hollanders had gewerkt. Daarvan overleefden er slechts 8 dat bombardement. Piet heeft er vandaag de dag nog moeite mee als hij denkt aan al die werkmaten die toen gedood zijn. Ruim 10 jaar na de oorlog heeft hij hun graf bezocht.

Bij een boer

Met de nadering van de winter was het geen doen meer in de roeiboet met een eenvoudige zeildoeken huif te verblijven. Via de ondergrondse werd een onderduikadres gevonden bij een boer in Opperduit. In de hooischaar maakte Piet een mooi hol, waarin hij de hongerwinter doorbracht. Ook nu was het weer veel lezen en zo nu en dan een karweitje doen, zoals aardappelen schillen voor de boer.

‘Je zorgde er wel voor dat je stil was, want die mensen namen een groot risico voor je. Ook in Krimpen aan de Lek en Lekkerkerk woonden mensen die je niet kon vertrouwen.’

Toen de bevrijding eenmaal een feit was, werd er in Krimpen aan de Lek groot feest gevierd in het ruim van een binnenschip. Piet kon zijn hooi-hol definitief verlaten en Betsy kon trots haar dikke buik tonen.

Bevrijdingsfeest in Krimpen aan de Lek

(bron: Boekje Krimpen aan de Lek tijdens de tweede wereldoorlog door H.C.A. Klip)

De bevrijding is aanleiding geweest tot het oprichten van buurtverenigingen. De Bevrijdingsdagen zijn een flink aantal jaren uitbundig gevierd, waarbij de ouderwetse volksspelen zoals zaklopen, kruiwagen rijden, driebeenlopen enz. weer opgang maakten. Vooral het eerste jaar werd er heel veel werk van gemaakt. De hele straat werd vol gezet met om de ca. 20 meter houten stellingen, waartussen op verschillende hoogten lijnen gespannen werden. Deze werden omwikkeld met dennengroen, waarvan een scheepslading werd aangekocht. De rest van de versiering bestond uit roosjes van crêpe papier, die door de vrouwen gemaakt werden. De stellingen werden volgehangen met lege conservenblikjes, afkomstig van de voedseldropping. De blikjes waren geschilderd in de kleuren rood, wit, blauw en oranje. Er werden ook honderden meters elektriciteitsdraad ontdaan van isolatie. Hiervan werden eindjes geknipt, waarmee de roosjes en blikjes aan de stellingpalen bevestigd werden. Verder stond ter hoogte van de Oosterstraat weer de erepoort, die daar

vroeger altijd op Koninginnedag werd neergezet. Hier en daar waren ook de gevels versierd, samen met de overall wapperende vlaggen een feestelijk aanblik. Diverse straten waren op hun eigen wijze versierd, zodat Krimpen aan de Lek er op deze dagen zeer kleurrijk uitzag.

Verskillende voertuigen, die tijdens de oorlog verborgen waren geweest, kwamen op de Bevrijdingsdag weer tevoorschijn. Het draaiorgel van Jan van Krimpen en de auto van J.A. Schippers.

Mededelingen:

- We hebben toestemming van de Belastingdienst gekregen om een ANBI erkende instelling te zijn. Dat houdt in dat bij giften aan de vereniging gebruik gemaakt kan worden van extra fiscale mogelijkheden. Het statuut is hiervoor gewijzigd m.m.v. Lint Notarissen, Lekkerkerk
- Het was de bedoeling om in het Historisch Ontmoetingspunt (HOP) in mei een expositie te maken over de 2^e WO en de bevrijding, maar door het coronavirus wordt dit verschoven.
- De Open Monumentendag is op **12 september 2020**. Thema: Leer Monument. Wij willen dan aandacht schenken aan de geschiedenis van de scholen in Krimpen aan de Lek en de klassenfoto's. U hoort later meer hierover.

Wilt u uw emailadres aan ons doorgeven, zodat we u sneller van informatie kunnen voorzien. Het Oud Nieuws blijft u gewoon op papier ontvangen.

Heeft u de contributie over 2020 al betaald?

Bankrekeningnr: NL11RABO0335776221 t.n.v.

Historische Vereniging Crempene

COLOFON

Oud Nieuws wordt uitgegeven door de historische vereniging van Krimpen aan de Lek 'Crempene'
Redactie en opmaak: Gijs en Elsa Moerkerken

Correctoren: Jan Kees Wepster, Bert van den Herik

Secretariaat: Buitenweg 8
2931AC Krimpen aan de Lek
Tel: 0180-522465

e-mail: crempene@telfort.nl

website:

www.historischeverenigingcrempene.nl

facebook: www.facebook.com/historischeverenigingcrempene